

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

20:51	20:08	19:09	תל אביב
20:55	20:11	19:07	ירושלים
20:52	20:09	19:10	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

היכן בית המקדש

מדוע הלב שלנו אטום מלהרגיש את צער החורבן

קרא עלי מועד

ימים אלו הינם ימי חיבור, הידוק הקשר עם אבא שבשמים. אצל אנשים - רגעי כאב הם רגעים בהם הלב נפתח, מחפש על מה להישען, מהדק את אחיזתו עם הקרובים אליו. כשאדם שרוי בצרה ובמצוקה וחבר רחוק נחלץ להשתתף בצרתו ולהצטרף בצערו - הקשר ביניהם מתהדק ומתחזק כפי שלא היה מעולם, כי ההתרחקות מלשון התוועדות, התחברות, חיבור שאין חזק ממנו.

להבדיל אלף אלפי הבדלות, גם אצל אבא שבשמים זה כך. 'קרא עלי מועד' - מכנה הנביא את יום תשעה באב, 'מועד' הוא מלשון התוועדות, התחברות, התקשרות אחד עם השני. בימים הללו אנו מתחברים לכאבו של אבא שבשמים, לצערו על הגלות הנמשכת. אנו חולקים כאב משותף, ודרכו - מהדקים את הקשר עם מי שנושא עימנו באותו כאב נורא, עם מי שחולק עימנו את האבלות על הגלות המתמשכת.

לפיכך, דווקא הימים האלה הם ימי הזדמנות, לשדרג את החיבור לאבא שבשמים. לחוש את הכאב שלו על הבית בו התאחד עם ילדיו ועתה נחרב, על העובדה שנאלץ להיפרד מילדיו ולשולחם לגלות ארוכה וקורעת לב, לחוות עמו יחד את הגעגועים המשותפים שלו אלינו ושלנו אליו.

ואת התחושות האלה נמנף להידוק הקשר עמו, להתוועד עמו שוב, להתרפק על חיקו האוהב כבנים השותפים עם אביהם ברגעי צער וכאב, כמו בימי שמחה ואושר. הרגשות הצפים בנו בהתאבלנו על החורבן, תחושות הקירבה שלנו עם מי שמצטרף עימנו על הגלות - אין כמותם לחבר בינינו, לקרב אותנו אליו, להדק את אחיזתנו באבינו האהוב.

הבכי שלנו עליה, על אמא שהיא בוכה עלינו כל יום ואנחנו לא יכולים לבכות אפילו פעם בשנה עליה? **איזה ירידת דורות נוראה! איזה קטרוג נורא!** אמא של אדם זרוקה בבוץ והוא לא יכול לצעוק, הלא בחטאיכם שולחה אמכם. והרי כל הצער של השכינה וכל הגלות שלה בגללינו, ואיננו מצליחים לתקן את מעשינו, לכל הפחות נשתתף בצערה, נראה איכפתיות, ננסה לתקן ולו מעט.

ראו מה אומרת הגמרא בברכות: אמר שמואל משמיה דרב שלש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקב"ה ושואג כארי ואומר, אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי, הוא בוכה שלש פעמים בכל לילה - ושרפתי את היכלי - והגלותם לבין אומות העולם, בורא העולם השכינה הקדשה בוכה עלינו וליבנו אטום וסתום, מלהרגיש את הצער שלה, את הצער עלינו, את החורבן האיום הנורא שלנו. כמה חלי אינש ולא מרגיש!!

חולה סופני הוא זה שלא מרגיש את מחלתו.

ומספרת הגמרא שם אמר ר' יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי בחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל בא אליהו ז"ל ושמר לי על הפתח עד שסיימתי תפילתי, אמר לי שלום עליך רבי אמרתי לו שלום עליך רבי ומורו, אמר לי מפני מה נכנסת לחורבה זו וכו' אמר לי בני מה קול שמעת בחורבה זו אמרתי לו שמעתי **בת קול שמונהמת כיונה ואומרת אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות.** ואמר לי אליהו הנביא חיך וחיי ראשך לא שעה זו בלבד אומרת כך אלא בכל יום ויום שלוש פעמים! - כל יום שלושה פעמים היא זועקת על ההיכל ועל החורבן ועל צרות עם ישראל - ולא עוד אלא בשעה שישאל נכנסים לבתי מדרשות ובתי כנסיות ואומרים יהא שמיה רבה מברך הקב"ה מנענע את ראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין לו בביתו כך אוי לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו. וירמיה מקונן על זה היה דוד ליבנו על אלה חשכו עינינו, נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו. בית קדשינו ותפארתנו היה למאכלת אש. ואמרו בירושלמי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו מעלין עליו כאילו החרבו ואמר מרן הרב שך זיע"א, שצריך כל אדם לחוש למעשיו כאילו בעצמו **מחריב הוא לבנים מבית המקדש**, כאילו בעוונות שלו הוא **בידיו שורף את בית המקדש!**

בדורות קודמים מי שלא היה בוכה על חרבן הבית לא היו מבינים איך הוא לא בוכה, והיום להפך, אם בוכה אדם על חרבן הבית לא מבינים **מדוע הוא בוכה**. מה קרה לנו, מדוע ליבנו כה אטום? ביום הזה, הקב"ה, והמלאכים שרפי מעלה, עם האבות הקדושים והשבטים עם שבעת הרועים וכל פמליא של מעלה **בוכים ומיילים בבכי על החורבן**, ואנו, ליבנו חתום וסתום, איננו מתעוררים לבכי ומספד.

שכינתא בגלותא, היא בצער והיא בוכה על עם ישראל. כולנו גרים בבתים, יש שגרים בוילות במפלסים, בלוקסוס עם שטיחים מקיר לקיר, ווילונות יקרים, והשכינה הקדושה בכותל אבנים ועשבים, האם זה בית שמתאים לשכינה הקדושה? אמרו לי בכנות, השכינה בכותל לא זזה משם, ולמעלה שוכנים טמאים ישמעאלים, בהר הבית, איזה צער נורא ואיום, וכל זאת למה, **כי השכינה בצער על עם ישראל!** אומרת היא לנו: אתם בצער אף אני בצער, בכל צרתם לו צר, יהודי בצער השכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, השכינה הקדושה כמעט אלפיים שנה זועקת ודואגת על עם ישראל, על הגלות הארוכה, על דם ישראל שנשפך כמים, בגלות הארוכה שעדיין אנו בה, מסעי צלב אינקוויזיציה, תאונות דרכים, מחלות קדושת פיגועים, והשוואה הנוראה, פרעות שונות ומשונות. והשכינה הקדושה אמא של ישראל היא בוכה עלינו, על הבנים שלה, ובכל לילה היא בוכה כמבואר בגמ' ומאריכים לבאר זאת בספרי קבלה כיצד היא שואגת ומזעזעת העולמות העליונים שרועדים מהצער של השכינה.

אם כן, צריכים אנו לזעוק זעקה גדולה ונוראה, היכן

רגע חושבים עמ' 4

מדריך לחיים עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

שמחה שנהפכה ליגון

ואז, לפתע פתאום, חש ר' הערשל משיכה קלה בשרוולו. אחד מאנשי העיירה שנכנס הביתה עם המנחמים, קרב אליו ולחש לו: 'הנה, הגעתי ביום שאמרת שתחלק מאה זהובים. הגעתי, היכן הכסף המובטח?'

הס הושלך בחלל הסלון, כל הנמצאים בו צפו במחזה בהלם, מאובנים. לא יאומן כי יסופר! ר' הערשל מבכה את בתו שהלכה לעולמה בטרגדיה כה קורעת לב, שריו בעומק יגונו על בתו שהיום השמח בחייה הפך ליום האחרון והעצוב כל כך, והלה - אין לו בושא ולא טיפת טקט, להיעמד כאן ולבקש כסף שהובטח לרגל השמחה!?

לאחר כמה דקות הלם, הבינו כולם עם מי יש להם עסק, ונדו בראשם ברחמים... 'רחמנות עליו', לחשו זה לזה, 'אין בו הבנה, אין בו חמלה... הוא לא מבין, לא מבין...'

והגביר, עומד מול הרבי ומבין היטב למה יכונו מילותיו בסיפור, ואז נאנח הרבי אנחה קורעת לב והוסיף: 'אוי, בכל רגע שלא נבנה בית המקדש ונותרנו רחוקים משולחן אבינו, הרי הוא מבכה פי כמה וכמה מאותו עשיר על בתו, בכמה צער הוא שריו... איך אני מסוגל לחשוב על החסרים שלי כשאני עומד לפני אבי הכאוב? איך אזכור את כאבי האישיים כשאני ניצב מול אבי בשעת צערו?'

הרבי נאנח שוב, ועתה - גם הגביר, לראשונה בחייו חש כי הומחשו לו כאב החורבן, עוצמת הכאב. זה לא כאב רק שלנו, אנו חולקים כאב עם אבינו שבשמים, עם אהוב ורחום, המתגעגע אלינו ללא הרף. וסיפור זה, שסיפר הרה"ק רבי שלומק'ה מזוועהיל זי"ע, פותח לנו עיניים להבנת משמעות מצבנו בחיים.

בימים אלו, הבה נתבונן בצרתו של אבינו שבשמים, בכאבו הרב על ביתו שחרב, על בניו שהוגלו, על סאת הייסורים והדמעות העוברת על בניו אהוביו. הבה נקבל פרופורציות חדשות לחיים, ונעסוק פחות בדברים הקטנים המכאיבים לנו, מתוך הבנה כי צערו של אבא גדול פי כמה.

קמטים, הוא שתק קמעא, והשיב:

'מעשה שהיה בעיירה לא רחוקה מכאן, בימים שקדמו לחתונת בתו של ר' הערשל, הגביר הידוע. הכל ידעו כי החתונה תתקיים ברוב פאר והדר, צוותות מיוחדים עמלו על הכנת החופה, סעודת העניים ובוודאי סעודת החתונה. נדמה היה כי העיירה כולה התעטפה בהוד חגיגי לרגל המעמד...'

לרגל יום שמחתו, ביקש ר' הערשל להכריז בעיירה, כי ביום החופה יחלק לכל מבקש מאה זהובים - סכום עתק של ממש. ההתרגשות בעיירה הרקיעה שחקים, עניי העיירה וגם עניים מחוצה לה כבר הכינו את ארנקיהם הקרועים לקראת הסכום הגדול. היו גם מי שלא היו עניים, וגם הם ציפו לקבל כזו מתת יד הגונה - 100 זהובים ביום בהיר!

בביתו של ר' הערשל, לצד כל ההכנות, הוכנו שני שקי ענק, ובתוכם צורות צורות של מאה זהובים. שיהיה מוכן לכל דורש ונוקש, שכל אחד יקבל את שלו בסדר מופתי. הן יום חגיגי הוא היום!

אלא שלילה קודם, השתבשה התוכנית, ובאורח טראגי למדי - -

לילה קודם החופה, לפתע החלה הכלה לחוש שלא בטוב. עד שהגיעו טובי הרופאים, כבר שכבה הנערה מעולפת. למרות כל מאמציהם, הם לא הצליחו להנשימה. פחות משעה אחר כך, לילה לפני נישואיה, נפחה הכלה את נשמתה והסתלקה לעולם שכולו טוב, בטרגדיה נדירה ומזעזעת כל לב!

ר' הערשל כמעט קרס תחתיו, כשעיניו נקרעות בתדהמה, צער, כאב עמוק ומפלה. איך ברגע אחד נהפך לאבל מחולם, בעוד ביום המחרת הוא היה אמור להובילה לחופה - ותחת זאת בלילה הזה הוא מלווה את מיטתה של בתו האהובה לבית העלמין... עין לא נותרה ישיבה באותה הלוויה קורעת לב, אוי, כלה ביום כלולותיה מובלת למנוחות!

למחרת עם שחר, ביום שנועד לחתונה, התיישבו בני המשפחה 'שבעה' על הבת שנפטרה. כל אותות ההדר שהוכנו לחתונה סולקו, כל החגיגות נעלמה. רק כאב וצער עמוק מילאו את החלל, כשאנשים באים ויוצאים, מחפשים מילות נוחם לגביר האומלל, שצרה כה גדולה התרגשה עליו...

היה זה ביום ששי בבוקר, על אם הדרך המובילה לעיירה זלאטשוב. כרכרה מהודרת רתומה לשני סוסים אבירים עשתה את דרכה אל העיירה, נושאת בקרבה את ר' חייקל הגביר, שהשמועות על עושרו הרב הרעישו את המחוז כולו. הוא הגיע לעיירה בשעת בוקר מוקדמת, ומיד נקש בדלת ביתו של הרב, הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע, בבקשו מקום להתארח בו בשבת.

הרבנית נענתה ברצון, ובכבוד גדול הזמינה את האורח להיכנס הביתה. כדי למנוע אי נעימות, הבהירה על אתר: 'יסלח לי אדוני, אתה מוזמן להתארח אצלנו, אך קשה לי להאמין שתינה כאן. אנו חיים בדלות ועוני שאי אפשר לתאר, בקושי רב אנו משיגים כדי חלות ויין ומעט עוף לשבת. הדוחק כאן הוא לא בן בית אלא בעל הבית, ואתה יכול להתארח אצלו, בהסכימך לתנאיו...' - סיכמה הרבנית בשפל קול.

'אם זו הבעיה', אמר הגביר האגדי, 'הנה היא נפתרה כאן ועכשיו!' - קבע, והוציא מכיסו מטבע זהב יקרת ערך. 'עוד היום גדול, גשי נא לשוק ורכשי את צורכי השבת בשפע רב, בשר ודגים וכל מטעמים'. הרבנית התרגשה והודתה לו בחום, עשתה כמצוותו, ואכן, בכניסת השבת ערכה - לראשונה בחיי הרבי - שולחן ערוך ועמוס במגדנות, יינות ופירות משובחים, להתענג בתענוגים ברבורים ושיליו ודגים...

לאורך השבת כולה, עמד הגביר והביט באלם מעורב בהלם במתרחש בבית. בעל הבית - איש קדוש ומורם מעם, צדיק יסוד עולם מהיכלם של תלמידי הבעל שם טוב, גבוה ונשגב ועשיר ברוחניות. מצד שני - הגשמיים מחרידה ומזעזעת: קורות הבית מסות ליפול, ובשיחות עם בני המשפחה הבין שפעמים הם רעבים לפת לחם ממש, העוני בולט מכל סדק ופינה בקירות המתקלפים...

במוצאי שבת לא הצליח הגביר להסתיר את תמיהתו הרבה, ניגש אל הרבי ושאלו בפיו: 'ילמדנו רבנו', שאל בדרך ארץ, 'הרי הרבי איש קדוש, ככל היוצא מפיו ייעשה, תפילותיו מתקבלות בשמים מיד. מדוע לא יבקש הרבי קצת על פרנסתו, מדוע לא יתפלל מעט לבורא עולם למען כלכלת ביתו? בטוחני שאם הרבי יתפלל למען פרנסתו - כי אז ישועתו מובטחת והרווחה בוא תבוא!'

הרבי האזין לשאלה בקשב, מצחו נחרש

"לפתע החלה הכלה לחוש שלא בטוב. עד שהגיעו טובי הרופאים כבר שכבה הנערה מעולפת..."

מדריך לחיים

הרב אהרן פרידמן

פחד גבהים

הפחד לעמוד או אף להימצא במקום גבוה, חשש לנפילה. אין מדובר בפחד מפני טיפוס על פיגום לגובה שש קומות, או בכניסה לבית בקומה השנייה דרך מרפסת הכביסה בעזרת סולם רעוע, אלא אף עמידה במקום בטוח ויציב, אבל כזה שנמצא גבוה.

החרדה הזאת מתבטאת בפחד מפני עמידה על כיסא או עלייה על סולם – אפילו בן שלושה שלבים, מלהישען על אדן החלון או אפילו רק להתקרב לחלון ולהביט החוצה בקומה גבוהה וכדומה. הסובלים מן הפוביה הזו, לא רק שיתרחקו ממקומות גבוהים, אלא ייתקפו בחרדה כאשר יראו אחרים ש"אינם נוהרים" ונשענים על אדן החלון או יוצאים למרפסת בקומה גבוהה. יש מהם שיימנעו מלנסוע על גשר או אף בכביש ליד מדרון תלול, לא יעזו להביט מחלון המטוס בכלל, וכיוצא בזה. יש שמצליחים לחיות טוב ולהסתדר יחסית עם פוביות כאלה, מאחר שלא תמיד נדרשים להתעמת עם הדברים האלה, אבל יש גם מקרים יוצאי דופן.

לא בכל הפחדים אפשר לטפל במידה שווה, שהרי בפחד מכניסה למרפסת אפשר לטפל באמצעות חשיפה הדרגתית, אבל בפוביה מפני טיסה, שהיא למעשה חרדה מפני הימצאות במקום לא יציב, ובלא שתהיה קרקע בטוחה מתחת הרגליים, קשה יותר לטפל, כי הרי אי אפשר לטוס בכל יום לשם תרגיל. במקרים כאלה, שבהם התרגול המעשי אינו אפשרי ולכן קשה לעבוד בהדרגתיות, יש תועלת מרובה לשימוש בדמיון מודרך, כלומר לדמיון איך עולים למטוס ונתקפים בחרדה, ולהיווכח שבכל זאת שום דבר אינו קורה ושהפחדן מסוגל להתרגל למצב ה"בלתי בטוח" ולהתגבר על הפחד. רבים נעזרו בשיטה זו והצליחו להתגבר על פחדים ופוביות שונות שמהם סבלו. דמיון מודרך יכול להועיל מאוד גם במקרים של פחד מביקור אצל רופא (מחשש שיציע זריקה למשל) מפני בדיקות דם, טיפולי שיניים וכדומה.

מאחר שהזכרנו את פחד הגבהים בטיסה, מן הראוי להזכיר שלמעשה, יש רבים שמרגישים חרדה, ברמה כלשהי, בעת שהם עולים למטוס כדי לטוס. יש שמרגישים את החרדה רק בעת ההמראה או הנחיתה, ויש שמרגישים את החרדה אף במהלך הטיסה. בכל מקרה, בלי ספק מומלץ להיזהר מפני החלטה שלא לטוס בגלל הפחד. מאחר שאם דוחים טיסה פעם או פעמיים, עלולים להגיע בקלות למצב שבשום פנים ואופן לא יצליחו לגייס את האומץ לטוס שוב.

אגב, כמו כל שאר הפחדים, גם הפחד מטיסה עשוי להתפתח על רקעים שונים ומגוונים, וכדי לטפל בו בצורה נכונה, תמיד חשוב לברר מה עומד מאחורי הפחד. כלומר על אילו הנחות החששות מבוססים ואילו תסריטים שהפחדן כותב בדמיונו מעוררים בו את החרדה.

הפחד מטיסה יכול להיות קשור לפחד גבהים (להיות תלויים 'בין שמים לארץ' בלי לעמוד על קרקע יציבה) לקלאוסטרופוביה (פחד ממקומות סגורים) לאגורפוביה (פחד ממקומות שבהם יש ציבור אנשים, והחשש הוא מפני התקף פאניקה וחוסר יכולת לברוח מהמקום), פוביה מחידקים (של אנשים רבים השהים זמן רב במקום סגור ולא מאוורר) או הידבקות במחלות עקב כך, פחד מחטיפה או מפעולת טרור במטוס, ועוד... תמיד נחוץ תחילה לבדוק על מה הפוביה מבוססת ולטפל בצורה שכלית במה שקשור לכך, ורק לאחר מכן אפשר לטפל בחשיפה הדרגתית.

פינת ההלכה

הרב רועי גנון

תשעה באב

א. בתשעה באב ארעו חמישה דברים: 1. נחרב בית המקדש הראשון. 2. נחרב בית המקדש השני. 3. נגזר על עם ישראל שיצאו ממצרים מגיל 20 שנה ועד 60 שנה שלא להיכנס לארץ ישראל. 4. העיר ביתר שהייתה עיר גדולה בארץ ישראל נפלה בידי הרומאים ונהרגו שם אלפי רבבות מעם ישראל. 5. טורנוסרופוס הרשע חרש את ההיכל וסביבו.

וביום זה חז"ל קבעו חמישה עינוים: 1. אסור לאכול ולשתות. 2. איסור תשמיש המיטה. 3. אסור להתרחץ. 4. אסור לסוך את הגוף בשמן או במשחה. 5. אסור לנעול נעליים של עור.

ב. כל האיסורים הללו נוהגים מתחילת הצום ועד סופו (מליל ט' באב משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים של ט' באב) ואיסורים אלו נוהגים בין באנשים בין בנשים.

ג. אסור לרחוץ גופו בין במים חמים בין במים צוננים אפילו מקצת גופו (כגון ידיו או רגליו), ואפילו להושיט את אצבעו במים, אולם כל האיסור זהו דווקא ברחיצה של תענוג אבל אם ידיו מלוכלכות בבובי וכדומה מותר לו לרוחצו כיוון שאינה רחיצה של תענוג.

ד. בבוקר שקם מהשינה יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו ויטול שלוש פעמים לסירוגין ויברך על נטילת ידים, וכן אם יצא מבית הכסא ועשה צרכיו יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו (אולם אם ידיו התלכלכו רשאי לשטוף את מקום הלכלוך אפילו שזה אחר קשרי אצבעותיו) וכן לא ירחץ פניו אלא לאחר שניגב ידיו במגבת ועדיין ידיו לחות קצת יכול להעבירה על פניו, וכן מי שיש ליפלוף בעיניו ודרכו לרוחצו במים יכול לרחוץ ולהעבירו מעל עיניו כי אין רחיצה זו לשם תענוג.

ה. אישה שרוצה לבשל אוכל למוצאי הצום מותר לה לרחוץ את המאכלים במים (והמנהג להכין צרכי הסעודה למוצאי הצום רק אחרי חצות היום).

ו. אסור לנעול מנעלי עור אפילו שגורבם על הרגל וכן אסור אפילו אם הנעלים מחופה עור, אבל נעליים של גומי או בד ושאר מינים מותר וכן ממעל שיש בראשו רצועת עור מותר ללבושו משום שהרצועה נועדה כדי שהנעל תאחז ברגל ולא נועדה להגן על הרגל.

ז. אסור לסוך בשמן או משחה אפילו מקצת גופו אבל מי שיש לו חתכים מותר כי זו אינה סיכה של תענוג אלא לרפואה.

ח. אסור ללמוד תורה בתשעה באב משום שהתורה משמחת לב האדם כדכתיב "פקודי ה' ישרים משמחי לב" וכן אסור ללמוד משנה או גמרא והלכה, מ"מ מצות חיוב לימוד תורה נוהגת גם בתשעה באב ולכן ילמד בדברים המותרים שהם דברים הרעים כגון ספר איוב, דברים הרעים בספר ירמיה, מדרש איכה (וידלג על קטעי הנחמה שיש שם) הלכות אבלות נידוי וחרם, גמרא מסכת גיטין דף נ"ה עמוד ב' בסוף עד דף נ"ח עמוד א' העוסקת בענייני החורבן, וכן ספרי מוסר המעוררים את ליבו של האדם בתשובה.

ט. אין לקרוא תהילים בתשעה באב, מכל מקום אם זה דרך בקשה ותפילה על חולה מותר, וכן יש להקל למי שאינו בקי ללמוד תורה ויש חשש שיתבטל לגמרי, וכן לנשים יש להקל באמירת תהילים.

י. אסור לומר לחברו שלום בתשעה באב ואם הקדימו לו שלום יענה בשפה רפה ובכבוד ראש, ומכל מקום מותר מעיקר הדין לומר בוקר טוב או ערב טוב אולם טוב שגם את זה לא לומר, ומותר לשאול את חברו בצום איך הוא מרגיש ואינו נכלל באיסור שאילת שלום.

יא. אסור לצחוק ולנהוג בקלות ראש בתשעה באב, ולכן לא יטייל אדם אפילו לבדו בתשעה באב בעיר כדי שלא יבוא לידי קלות ראש, אולם פשוט שמותר ללכת לצורך בית הכנסת או לקנות דברי מאכל לצורך סעודת הערב.

יב. השנה צום תשעה באב הוא דחוי, כיוון וט' באב הוא צום מדרבנן, לכן אם חל בשבת אנו דוחים את הצום ומתחילים לצום במוצאי שבת, ובאותה שבת שחל בה תשעה באב אומרת הגמרא שאסור לנהוג מנהג אבלות ומעלה על שולחנו בשר ודגים וכל מיני דמיטב, וישמח באותה שבת כיוון שאסור לערב את אבלות ירושלים בשמחת השבת, וישיר שירי שבת ויאכל בשמחה. מ"מ יש להיזהר לסיים את הסעודה השלישית כמה דקות לפני השקיעה.

יג. אין להכין שום דבר בשבת לצורך מוצאי שבת, ולכן אין להחליף בגדי שבת ואת נעלי העור בשקיעת החמה, אלא ישארו עם בגדי שבת ועם נעלי השבת עד לאחר כעשרים דקות אחר השקיעה משום שיש מצוה להוסיף מחול על קודש וזה דוחה את איסור נעילת נעלי עור בתשעה באב, ואחר שעברו כעשרים דקות יחליפו בגדי שבת לבגדי חול וירידו את נעלי העור וינעלו נעליים שמותרים בתשעה באב, וקודם שמחליף את בגדיו ונעליו יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול".

יד. יש להיזהר כאשר מחליף את בגדי השבת בבגדי חול שלא ילבש בגד מכובס, כיוון שאסור ללבוש בתשעה באב בגדים מכובסים, ולכן ילבש בגד רגיל לפני תשעה באב כשעה וכשיחליף בגדי שבת ילבש את אותו הבגד שכבר לבשו (מ"מ עדיף לעשות הכנה זו לפני שבת).

טו. כיון והשנה תשעה באב הוא צום דחוי, מעוברות ומניקות פטורות מן הצום וכן יש יותר קולא לענין חולים ועדיף שכל אדם שמסתפק ישאל רב אם הוא צריך לצום.

טז. לא לשכוח לעשות הבדלה במוצאי תשעה באב (יום ראשון בערב) ויברך רק ברכת הגפן וברכת המבדיל בין קודש לחול.

בדיוק מה שתורתנו רצתה שנדע – שאין אנו בעלי חיים ואסופת אינסטינקטים לא רצונית.

אנו בני אדם, בעלי בחירה, בעלי שליטה והנהגה עצמית – וזה בנין בית המקדש!

עד כמה בעלי שליטה? נלמד מעשה אחד ממורינו רבי שמואל רזובסקי זצ"ל. ר' שמואל, ראש ישיבת פונוב' ומי שנחשב לאחד המשפיעים ביותר על עולם הישיבות שלאחר השואה, היה ממלא את היכל הישיבה בלומדים, שבאו לשמוע את שיעוריו. השיעורים היו מלאכת אומן, של בהירות, הבנה, חיתוך לשון והעמקת השכל.

בסוף ימיו פגעה בו אנושות מחלת הסרטן. ור' שמואל המשיך בשיעוריו כרגיל.

הרופאים ב"ישיבא" ראו בצילומים שחוט השידרה נפגע קשות מהמחלה, מה שמונע מבן אדם רגיל ללכת ולעמוד זקוף. אבל ר' שמואל ממשיך בשיעוריו כרגיל, באותה קומה זקופה ובאותה עמידה איתנה.

הפרופסור טינה את צערו לפני בני המשפחה: "אבא שלכם, הוא איש קדוש ומלומד מאד... אבל, אינני מבין איך הוא ממשיך לשמור על קומתו הזקופה. זוהי התופת בהגלמותה!"

כשנשאל על ידי בני המשפחה, מדוע אינו מוסר את השיעורים בישיבה על כיסא או בהישענות על משהו, כדי להמעיט מייסוריו?

ענה להם ר' שמואל: שאני מוסר שיעור בישיבה, אינני אדם פרטי, אני מייצג את היגיון התורה. **זהו מעמד המחייב הופעה מלכותית!**

שליטה עצמית – בנין הבית!

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למנוח הרבצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

מה הקשר בין טיטוס לפרויד ועל מה יצא הקצף של הרב יצחק הוטנר?

הרב יצחק הוטנר, מגדולי בעלי המחשבה בדור הקודם, חבר מועצת גדולי התורה בארצות הברית, ומי שידוע בכינוי **הפחד יצחק** (על שם ספריו), היה מעדיני הנפש שהעולם הכיר. ובכל אופן, מצאנו באחד מאיגרותיו, התייחסות חריפה וקשה לזיגמונד פרויד. פרויד, פסיכולוג יהודי מווינה, הנחשב לאבי תורת הפסיכואנליזה, ואחד ההוגים הנלמדים ביותר בתורת האישיות, **ראה באדם מערכת מבולגנת של רצונות ודחפים, וכל פעולה שלו איננה תוצאה של בחירה אלא הכרח של התת מודע.**

וזה, מבחינת ר' יצחק הוטנר: **"תקיעת חרב בקודש הקדשים"!!!**

וכן כותב הרב: שלושה מהפכנים הכרנו, שהכניסו את המטרייליזם לעולם. (המטרייליזם זה שיטה, הרואה רק את מציאות **החומר**, ומתנגדת לכל תפיסה רוחנית). דארווין הכניס מטרייליזם לטבע. מרקס החדיר מטרייליזם להיסטוריה, ופרויד החדיר אותה אל נשמת האדם.

ומסכם הרב: **כולם חורבן! אבל פרויד תקע את חרבו אל תוך הפרוכת. אל תוך קודש הקדשים!!!**

"אני לא מסוגל", "אין לי סיכוי", "זה לא בשבילי", "תעזבו אותי עכשיו, אולי בעוד שנה" – זו תקיעת חרב בקודש הקדשים.

זה בדיוק מה שפרויד רצה שנחשוב. שאין לנו שליטה במעשינו. שאין לנו בחירה להתרומם מעל מה שהרצונות שלנו רוצים. וזה

כולם מוזמנים לדרשה המרכזית תשעה באב

מפי ראש הישיבה
הרה"ג דניאל זר שליט"א

שתתקיים במוצא"ש ליל ט' באב (10.8.19 למניינם) בשעה 22:30

בישיבת אור דוד, רחוב המכבים 108 בני ברק

או להאזין לדרשה בקול הלשון
בטלפון: 03-617-11-11

ניתן לצפות בדרשה בשידור חי
באתרנו: <http://Rabenu.co.il>